

“Tıp Fakültelerinin Birikmiş Borçlarının Maliye Bakanlığı Tarafından Ödenmesi” hakkında

Tıbbi Cihaz Sektör Platformunun Görüş ve Önerileri

BİLGİ NOTU

**TÜRKİYE SAĞLIK ENDÜSTRİSİ
İŞVERENLERİ SENDİKASI**
HEALTH INDUSTRY EMPLOYERS' ASSOCIATION OF TURKEY

**TÜM TIBBİ CİHAZ ÜRETİCİ VE
TEDARİKÇİ DERNEKLERİ FEDERASYONU**
FEDERATION OF MEDICAL DEVICE
MANUFACTURERS AND SUPPLIERS ASSOCIATIONS

ORTOPEDİ ve OMURGA CERRAHİSİ TIBBİ MALZEME İMALATÇILARI, İTHALATÇILARI ve İHRACATÇILARI DERNEĞİ

**MARMARA SAĞLIK SEKTÖRÜ
İŞADAMLARI DERNEĞİ**

SAĞLIK GEREÇLERİ ÜRETİCİLERİ VE TEMSİLCİLERİ DERNEĞİ
HEALTHCARE PRODUCTS MANUFACTURERS AND REPRESENTATIVES ASSOCIATION

**Araştırmacı Tıp Teknolojileri
Üreticileri Derneği**

ANKARA, 4 Nisan 2018

‘Tıp Fakültelerinin Birikmiş Borçlarının Maliye Bakanlığı Tarafından Ödenmesi’ hakkında

Tıbbi Cihaz Sektör Platformu Sektör Görüş ve Önerileri

Bilgi Notu

İş bu bilgi notu, Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezleri birimlerinin ve rektörlüğüne bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmelerinin 31/12/2017 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçları içeren, 535 sıra sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Tıbbi Cihaz Sektör Platformunun görüş ve önerilerini içermektedir.

Türkiye Millet Meclisi Genel Kurulu’ndan geçerek yasalaşan Kanun Tasarısıyla, ülkemizin en önemli değerlerinden olan Tıp Fakültesi Hastanelerimizin bahse konu borçlarıyla ilgili yükünün hafifletilmesi, Tıbbi Cihaz Endüstrisi’nin bu sorundan kaynaklı olarak yaşadığı mali zorlukların giderilmesi ve sorunun çözümü için çaba sarf eden başta Türkiye Büyük Millet Meclisimize, Maliye Bakanlığımıza ve yasada emeği geçen tüm yetkili kurum/kişilere öncelikle teşekkür ve şükranlarımızı sunarız.

Bir yandan üniversite hastanelerimizin diğer yandan tıbbi cihaz sektörümüzün mali sorunlarını ortadan kaldıracığına inandığımız bu yasanın uygulanması sürecinde, sektör temsilcileri olarak tüm gücümüz ve iyi niyetimizle destek vereceğimizi öncelikle belirtmek isteriz. Bu düşünceden hareketle Tıbbi Cihaz Sektör Platformu olarak yasalaşan kanunla ilgili olarak görüş ve önerilerimizi aşağıda takdir ve değerlendirmelerinize sunuyoruz.

Giriş Özeti

Son dönemlerde bilançosunun alacak hanesinde üniversitelerden alacak yazılı firmalara kredi sağlamakta çekimser kalan bankaların yaklaşımı, belirsiz ödeme vadeleri, artan işletme giderleri ve nakit akışındaki bozulmalar yüzünden birçok firmamız adeta nefessiz kalmış, birçoğunun saygınlığı zedelenmiş olmasına karşın her geçen vakit sermayesinden tüketerek, şahsi kefaletlerini ortaya koyarak, Kredi Garanti Fonu gibi bazı devlet destekleri sayesinde sektörde tutunabilmeyi başarmışlardır.

Üniversite Hastanelerinde sektörümüzün bekleyen alacaklarına temel teşkil eden sözleşmelerimize esas kati teminatların, yasal harç ve damga vergilerinin, faturaya esas KDV ve dahi kurumlar vergisinin zamanında firmalarımızca ödenmiş olmasına rağmen hak edişlerimizin 3-4 yıla varan vadelerde halen ödenemediği bilinmektedir. Tasarıda da ifade edilen alacaklarımızdan kesinti yapılarak ödenecek olması teklifi bugünkü ekonomik şartlar altında kabul edilebilir görünmemekle birlikte geleneksel noktada yasalaşan bu teklifle hem sektörümüzün hem üniversitelerimizin mali olarak rahatlatılacağı ve tıbbi cihaz endüstrimizin geleceği

düşünüldüğünde, sorunun çözümü için (KDV hariç matrahlar üzerinden) hakkaniyetli oranlarda makul kesintilerin yapılması sadece 2017 yılı için kabul edilebilir. Muhtemel kesinti miktarları belirlenirken döviz kurlarının seyri, buna bağlı olarak üreticimizin ara mal/hammadde maliyetlerindeki artış, enflasyon oranları, işletme giderlerindeki artışların mutlaka dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir. 2017 yılından önceki yıllara dair yapılacak muhtemel bir kesintinin, son 4-5 yıldır tüm olumsuz koşullara karşın kamu sağlığını ön planda tutarak ürün tedarikinde bulunmaya devam eden ve ciddi bedeller ödemiş bulunan sektörümüze hem pratikte hem de vicdanen büyük bir haksızlık olacağı düşünülmektedir.

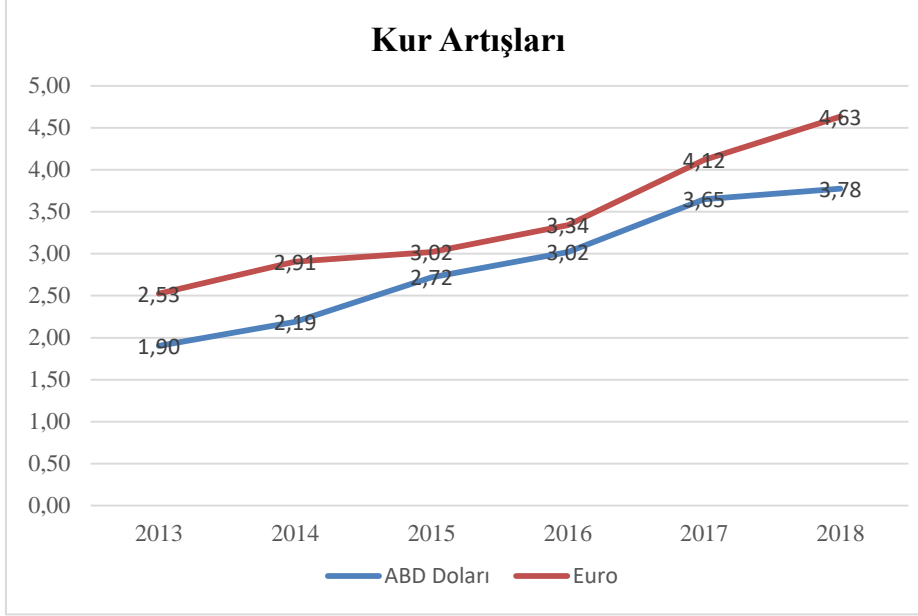
Diğer yandan bazı yetkili otoritelerce maalesef bir kanaat şeklinde oluşan ‘tıp fakültelerine fahiş fiyatlarla mal satılmış’ algısı doğru olmamakla beraber, sektörümüzün genelini bir töhmet altında bırakması kabul edilebilir bir yaklaşım değildir. Zira sektörümüzün, sağlık hizmet sunumuna kesintisiz devam edilebilmesi için sağlık kuruluşlarımıza mal ve hizmet sağlamak yolunda çok ciddi fedakarlıkları olduğu bilinmelidir. Malumlarınız olduğu üzere, kamuyu ve hastane idarelerini koruyucu Sağlık Uygulama Tebliği (SUT Fiyatları), MKYS Sistemi ve Yaklaşık Maliyet Uygulaması gibi yasalarla düzenlenmiş üst sınırlar ve tedbirler bulunmaktadır. Bu tedbirlere rağmen, sektörümüzün genelince asla desteklenmeyen bu durumlar yaşanmışsa, sadece buna müsamaha gösteren idareci ve buna tevessül eden firmaların denetlenerek bu süreçten ayrıştırılması gerektiği düşünülmektedir.

1-MUHTEMEL KESİNTİ VE FERAGATLER

Muhtemel kesinti ve feragatlerle ilgili olarak belirleyici bazı faktörlerin değerlendirilmesi önemlidir. Özellikle ihalelerde fiyatlandırma yapılırken o günkü şartların (döviz hareketleri, enflasyon, işletme maliyetleri, banka reel faizleri) değerlendirilerek sonuca varıldığı unutulmamalıdır. Diğer yandan faizlerin çok düşük olduğu dönemlerde (ödeme süreleri belirlenmiş bazı ihalelerde) firmalar bu ödeme sürelerini dikkate alarak daha ekonomik fiyat vermişler ancak buna rağmen bu sürelerde ödeme alamamışlardır. Dolayısıyla; ürün teslimat tarihlerindeki şartlarla bugün gelinen şartlar bir değildir ve geçen uzun sürede sürdürülebilir bir finansal sistem kurmakta zorlanan pek çok firma kapanmış, bazı branşlardan çıkmış, küçülmek ve eleman çıkarmak zorunda kalmıştır.

a-Döviz Hareketleri

Tıbbi Cihaz Sektöründe başta yüksek teknolojiler olmak üzere birçok tıbbi cihaz ve malzeme yabancı para cinsinden ödenerek yurtdışından ithalatla (%80-85) ikame edilmektedir. Yerli üreticilerimiz açısından bakıldığında ise üretimine esas hammaddenin önemli bir bölümünün dövizle ithal edilmekte olduğu ve kur artışlarından ürün fiyatlarının yanı sıra tüm giderlerin negatif etkilendiği görülmektedir.

Birikmiş borçlarla ilgili dönemde

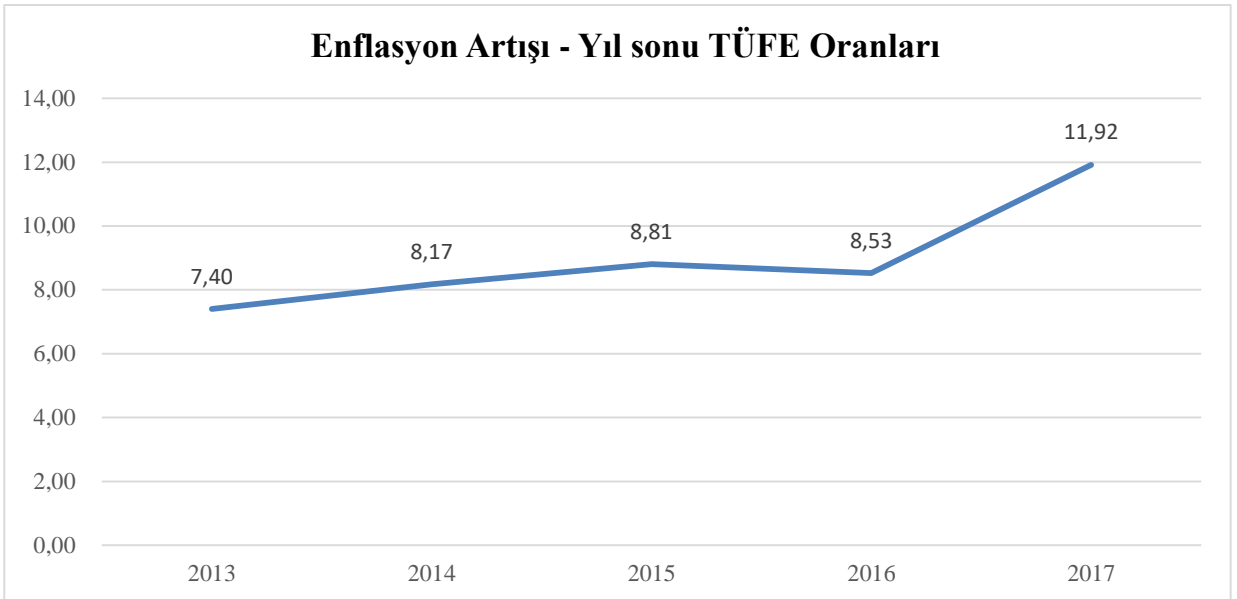
ABD Doları %99+
AB Euro %83+

artış göstermiştir.

Kaynak: Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

b-Enflasyon Oranları

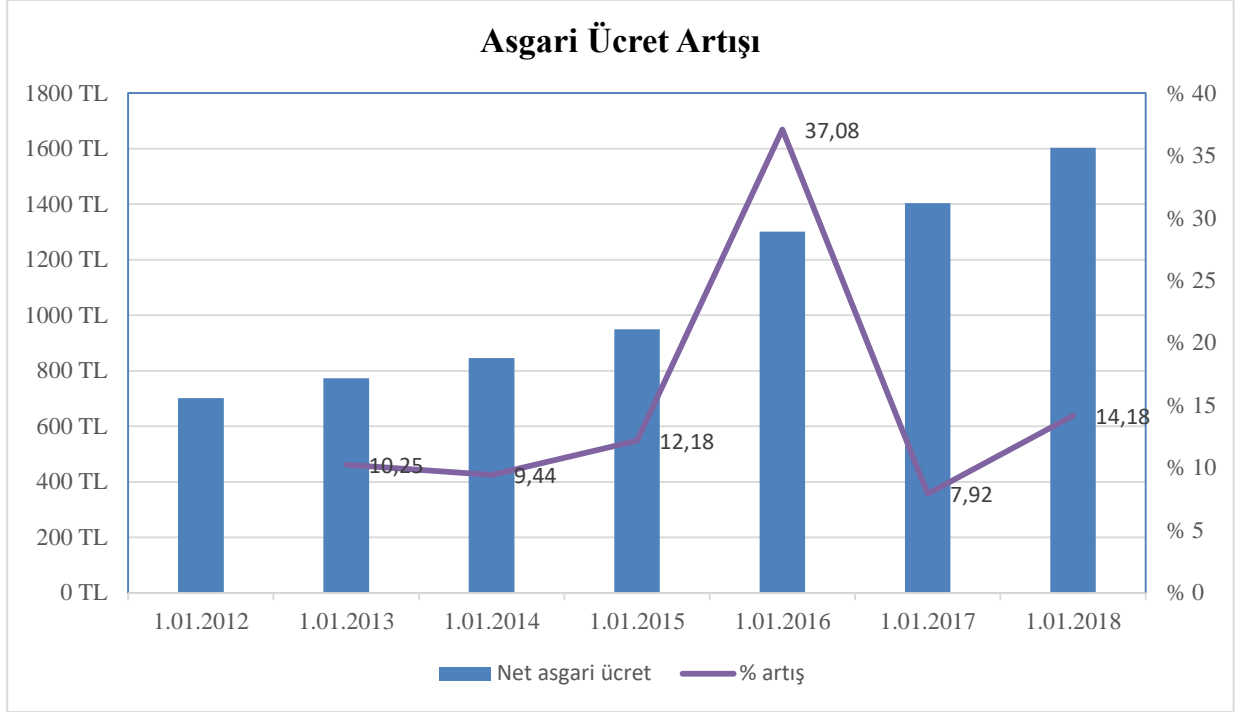
Hesaplama yapılırken ülkemizin enflasyon gerçeğinin yıllara sair seyrinin de dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

Kaynak: TÜİK İstatistik Veriler

c-Asgari Ücret ve İşletme Giderleri

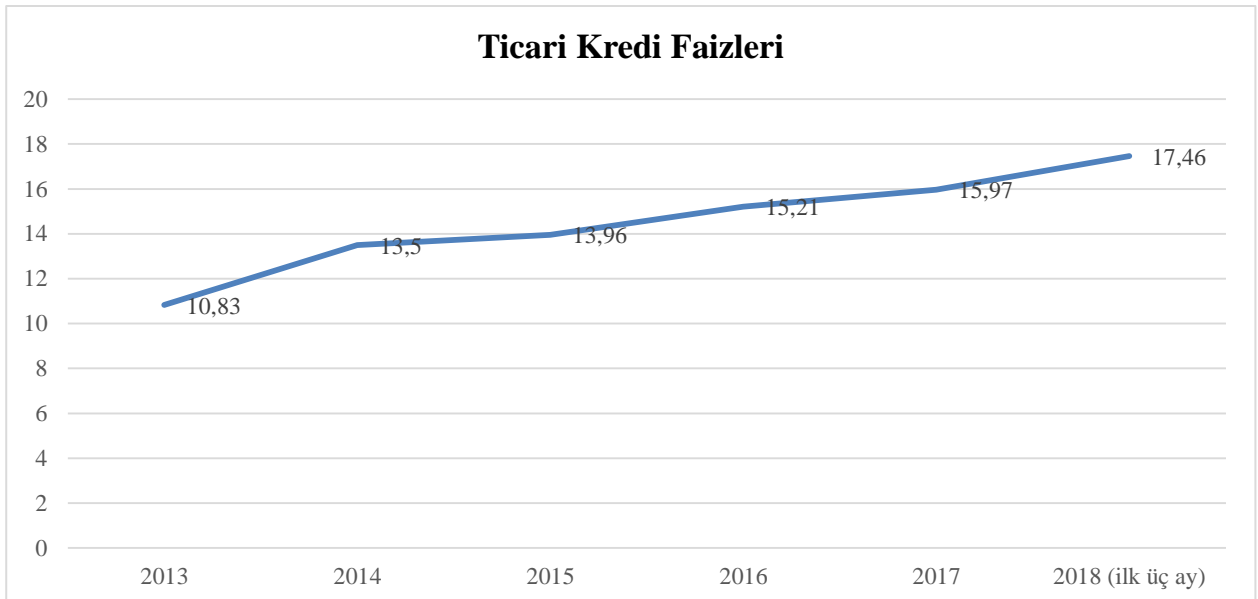
Kesintiye konu olması muhtemel yıllardaki asgari ücret ve işletme maliyetini etkileyen yasal (SGK Primi) zorunluluklar mutlaka değerlendirilmelidir.

Kaynak: T.C.Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

d-Ticari Kredi Faizleri

Ticari Kredi Faiz oranları yıllara sair değişkenlik göstermekte olup, doğal olarak ihale fiyatları verilirken bahse konu dönemin ticari banka kredi faiz oranları ve ekonomik koşulları dikkate alınarak verilmektedir.

Kaynak: TC.Merkez Bankası

2-TEMLİKLİ ALACAKLAR VE FERAGATTE HUKUKİ SÜREÇ

a-Temlikli Alacaklar

Mevcut sektör alacaklarımızın bir kısmının sektör firmalarımız tarafından banka ve finans kuruluşlarına temlik edilmiş olduğu bilinmekte olup, muhtemel kesinti oranlarının temlik komisyonunu karşılamaması ve bankaların firmalarımıza yaşatması muhtemel baskıların/hukuki süreçlerin yaşanmaması için bankalarla da görüşülüp teknik bir düzenlemeye ihtiyaç duyulabilir.

b-Hukuka İntikal Eden Alacaklar

Diğer yandan tedarikçi ve bayi konumundaki firmaların kendi aralarındaki alacak/borç ilişkisinden dolayı mahkeme yoluyla tedbir konularak yargıya taşınan takipler konusundaki feragatler veya davadan vazgeçme şartları gibi durumlarda yasanın nasıl uygulanacağı değerlendirilmelidir.

c-Dava Konusu Yapılan Alacaklar

Devlet Bankaları dahil birçok bankanın son dönemlerde firmaların Tıp Fakültelerinden doğan alacaklarını teminat olarak kabulden imtina etmesi sonucunda, dayanma gücü kalmayan bazı firmalardan feragat istenmesi halinde, üzerine kalacak olan icra feragat harcı ve avukatlık ücreti gibi birçok ek maliyete daha katlanması gerekeceğinden muhtemel bir yeni kesintiye katlanması firmalarımıza ciddi bir külfet getirecektir.

3-UYGULAMA ESASLARI VE YASA SONRASI

a-Uygulama Esasları

Muhtemel kesinti oranları belirlendikten sonra üniversiteler arasında uygulama birliğine dikkat edilmelidir. Kesinti oranları ve kesintilerin uygulanmasına yönelik esaslar, idarecilerin herhangi bir şahsi tasarruf ve keyfiyetine mahal vermeyecek şekilde düzenlenmelidir. İdareler; yasada öngörülen sürelerle riayet edip firmalar arasında ayırım yapmaksızın hızlı ve etkin bir uygulama tavrı içerisinde olmalıdır.

b-Yasa sonrasındaki süreç

YÖK Kanununa eklenen geçici bir madde ile çözülmesi hedeflenen Tıp Fakültelerinin birikmiş borçlarının tıbbi cihaz firmalarına ödenmesi sonrasında üniversitelerde ve sektörde bir ekonomik rahatlama oluşacak ve taraflara ciddi oranda bir nefes sağlayacaktır. Ancak üniversite hastanelerinin bu tarihten sonra yapacağı alımlarında nasıl bir ödeme prosedürü izleyeceği ve nasıl bir planlama yapılacağı merak konusu olup bugün yaşanan durumun ileride tekrar etmemesi için kalıcı ve sürdürülebilir tedbirlerin alınması gerektiği

düşünölmektedir. Ayrıca SUT fiyatlarında yapılacak artış ve iyileştirmeler yerli endüstrinin gelişmesine katkıda bulunacak, üretim potansiyelini canlandırarak atıl kapasiteyi de ortadan kaldıracaktır.

c-Tedavi hizmetlerinin sürdürölmesi için zaruri olan tıbbi cihaz ve ilaç ödemelerinin, 18.02.2009 tarihli “Nakit Sıkıntısı Bulunan Döner Sermaye Saymanlıklarında Ödemelerde Öncelik Sırası” konulu Genelgede öncelikli ödemeler içinde sayılması üniversite hastanelerinin sağlık hizmet sunumunu sürdürülebilirliğı açısından çok önem arz etmektedir.

d-İstisnalar

Muhtemel kesintilerde sair sebeplerden dolayı iskonto vermeyi kabul etmeyip mevcut alacaklarını tahsil etmeyi tercih edecek yerel/global firmalar için nasıl bir opsiyon ve ödeme planı önerilecek olduğı da ciddi bir merak konusudur.

Sonuç Özeti

Hükümetimiz tarafından belirlenen ve mutlak yerleşme beklenen en önemli stratejik sektörlerden birisi olan Tıbbi Cihaz Sektörü'nün “Tıp Fakültelerindeki Gecikmiş Alacakları” konusunda sağlık hizmet sunumunun aksamaması için bugüne kadar çok ciddi bir fedakârlık gösterdiği bilinmektedir. Muhtemel mali kesintiler sektörde ekonomik bir daralmaya sebep olacağı gibi bu şartlarda yerleşme ve milli üretim konularında ilerleyebilmesi zorlaşacaktır. Bu anlamda vergi ve mükellefiyetleri açısından tam anlamıyla kayıt içerisinde, istihdama ciddi katkıları bulunan, katma değeri yüksek sektörlerin başında gelen Tıbbi Cihaz Sektörü bilgi birikimini ve kapasitesini kullanması, ülkemiz ve elbette dünya için üretmek için mutlak desteklenmelidir.

Bilgi notumuzun başında ifade ettiğimiz gibi yasanın uygulanması konusunda sektör temsilcisi kuruluşlar olarak tüm gücümüzle desteğe hazırız. Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı'mızın da bu yasa kapsamında, Türkiye için üreterek ekonomisine katkı vermek ve insanımızın sağlığı için tüm gücüyle çalışmak idealinde olan sektörümüz için hakkaniyetli, hızlı ve sürdürülebilir çözümler üreteceğine olan inancımız tamdır.

Saygılarımızla

Tıbbi Cihaz Sektör Platformu, Ankara 04.04.2018